

zagen ze het al een tijdje aankomen

100 duizenden werknemers en gepensioneerden uit de metaal-sector worden hard geraakt door de korting van 6 à 7 procent op de pensioenen van Pensioenfonds Metaal en Techniek (PMT) Voor een doorsnee-arbeider, met 10 duizend euro pensioen per jaar, scheelt het maandelijks 58 euro pensioen. Drie werknemers van metaalbedrijf Rovasta uit Bleiswijk berusten in de korting.

Door Erik Bloem
Foto's Raymond Rutting

AAD BLOKLAND (54) SLIJPER

Moet nog **8,5 jaar** werken tot zijn pensioen. 'Investeren in Griekse obligaties, dan kun je dit verwachten.'

Het is duidelijk, geld wordt verdiend met de handjes. De hoge heren geven het weer uit.' Er ligt een doffe laag op de overall van Blokland. Het residu van zijn slijpwerk nestelt zich in de vezels van zijn werkpak. Zo ruikt dat dus, staal.

Hij is het prototype van een werkman. Met een giftige blik in zijn roetzwarte gezicht geeft hij zijn mening. 'Geen

wonder dat ze moeten korten. Die pensioenfondsen stoppen dat geld maar in Griekse staatsobligaties, en achteraf kijken ze raar op.' Bang voor de toekomst is hij niet. 'Een eigen huis heb ik nooit gekocht, die boot heb ik gemist. Maar ik heb wel wat geld apart gezet.'

Met chirurgische precisie slijpt hij de ruwe kantjes van een hekwerkje voor een jacht. 'Ik klaag niet, het is leuk werk. En ach ja, het is geen nieuw verhaal. De rijken zorgen dat de armen arm blijven', lacht hij. Als hij 62 is, gaat hij zijn vrouw helpen. Ze vangt zwerfkatten op in Rotterdam. 'Lekker rondrijden met een busje, als het mooi weer is.'

CHRISTIAAN DRIESEN (60) VERKOPER

Stopt over **4,5 maand** met werken. 'Gelukkig heb ik ook pensioen bij Shell.'

Ik kwam vanochtend binnenlopen en zei tegen mijn baas: mooi is dat, nog krap vijf maanden voor mijn pensioen en dan gaan ze nú korten!' Driesen is niet 'van de werkvloer', maar zit op kantoor. Hij valt wel onder hetzelfde pensioenfonds. De schone handen, paarse trui en keurig naar achter gekamde grijze haren getuigen van zijn kantoorwerk.

De bureaus op de eerste ver-

dieping bieden een majestueus uitzicht over de fabriekshal, waar geslepen, gelast, en gelazerstraald wordt. Alles wat van roestvrij staal is, maakt Rovasta. Het is veelal maatwerk.

Driesen maakt zich niet al te druk. Hij is niet alleen afhankelijk van het Pensioenfonds Metaal en Techniek, omdat hij in allerlei sectoren werkte. 'Mijn pensioen is daarom een beetje een samenraapsel geworden. Soms heb ik het pensioengeld ondergebracht bij de nieuwe werkgever.' Maar hij werkte ook in de textiel, en bij Shell. 'Daar heb ik mijn geld mooi laten staan. Bij Shell storten ze bij als er een tekort is.'

het geld terug dat nu van je pensioen af gaat?

De verlaging is nog niet definitief? Nee. Pas begin volgend jaar stellen de fondsen de maatregelen definitief vast. Als de economie dit jaar onverwacht goed herstelt, de rente flink stijgt en/of de beurzen eind dit jaar veel hoger staan dan nu, kan het nog reuze meevallen. De Nederlandse Bank eist dat de fondsen op 31 december 2013 de minimumdekkingsgraad van 105 procent hebben bereikt. Anders moeten ze korten.

Waarom dan nu al paniek zaaien? DNB wil voorkomen dat het nieuws mensen overvalt. Sommige fondsen moeten waarschijnlijk veel korten, tot wel 20 procent. Gepensioneerden merken dat direct in hun portemonnee. DNB vindt dat degenen die

dat treft genoeg tijd moeten krijgen om zich voor te bereiden op die inkomensdaling. Daarom eist hij dat de pensioenfondsen hun deelnemers nu al waarschuwen.

Hoeveel daalt mijn pensioen? Werkenden worden op hun toekomstige pensioen gekort. Enerzijds is dat gunstig, omdat zij daardoor nog mogen hopen dat de schade voor hun pensioen kan worden ingehaald. Anderzijds, als dat niet gebeurt, is het verlies extra groot doordat niet alleen de pensioenrechten dalen, maar men door die verlaging ook een stuk vermogensgroei misloopt. Dat is te vergelijken met het inleveren van spaargeld: de spaarder mist niet alleen dat geld, maar

ook de rente die dat geld in de loop der jaren zou hebben opgebracht. Voor gepensioneerden geldt dat zij in april 2013 minder pensioen op hun bankrekening krijgen gestort. Die korting kan variëren van enkele tot tientallen euro's.

Worden die kortingen ooit teruggedraaid?

Dat is niet uitgesloten, maar de kans is klein. De meeste pensioenfondsen hebben hun deelnemers de afgelopen jaren sluipenderwijs al met een enorme achterstand in de pensioenopbouw opgescheept. Sinds 2004, 2005 laten de fondsen de pensioenen niet meer volledig meestijgen met de inflatie. Daardoor is de waarde van de pensioenen netto al veel

meer gedaald dan door de kortingen die straks misschien worden opgelegd. Pensioenfondsen hebben doorgaans als regel dat zij hun achterstanden pas inlopen als hun dekkingsgraden rond de 140 procent verkeren. Om alleen al de indexatieachterstanden goed te maken, moeten de dekkingsgraden jarenlang op dat niveau of hoger zijn. Die kans lijkt, met het oog op de vergrijzing, daarom erg klein.

Kan een pensioenfonds failliet gaan?

Nee. De enige schuldeisers van een pensioenfonds zijn de deelnemers. Hun rechten zijn echter niet spijkerhard, maar voorwaardelijk. In theorie garanderen pensioenfondsen hun deelnemers nu vaak nog een be-

paald (niet inflatiebestendig) pensioeninkomen. Maar in de praktijk zijn pensioenen afhankelijk van beleggingsrendementen. Vallen die tegen, dan hebben de deelnemers pech. Zij kunnen bij de rechter dus geen aanspraak maken op een bepaald pensioen.

Fondsen kunnen trouwens gemakkelijk voorkomen dat ze in betalingsproblemen komen door tijdig de premies te verhogen, niet te indexeren of de pensioenen te verlagen. DNB ziet er op toe dat zij die maatregelen nemen als dat nodig is. Pensioenfondsen mogen hun (pensioen)schulden dus aanpassen aan hun betalingscapaciteit, iets wat ondernemers en huizenbezitters niet is gegund.